

Motion till riksdagen

1985/86: Jo223

Hans Dau (m)

Utsädesreservat för grundutsäde av potatis

Det norrländska jordbruket är ensidigt inriktat på produktion av foderväxter till animalieproduktionen.

En av de få specialgrödorna och den mest betydande, är potatisen. Förutom matpotatis odlas, särskilt i Västerbotten, utsädespotatis i relativt stor omfattning.

I övre Norrland finns förutsättningar att producera grundutsäde av potatis som håller mycket hög internationell klass. Området har normalt en låg spridning av potatisvirus, frihet från potatisnematoder och kräfta på all jordbruksmark, goda möjligheter att kontrollera stjälbakterios och andra potatissjukdomar. Investeringarna för utsädesproduktionen har byggts upp under lång tid. En lång odlartradition och lokala forskningsresurser vid IVK och Röbbäcksdalen har grundlagt kunskaper om odling och hantering av utsädespotatis. Det finns lagercentraler väl lokaliserade i området, lämpliga jordar och goda förutsättningar i övrigt för en produktion av kvalitetsutsäde.

Från övre Norrland levereras grundutsäde till potatisodlingen i resten av landet. En viss export har också förekommit. Denna verksamhet är nu hotad av några allvarliga potatissjukdomar – skadegörare, framför allt potatiskräfta och nematoder. Dessa förekommer allmänt i södra Sverige och enligt en undersökning som gjorts vid Sveriges lantbruksuniversitet sprider de sig norrut över landet. Spridningen sker framför allt med matpotatis från smittade odlingar om den används som utsäde, men även genom oförsiktighet med jordrester vid matpotatisleveranser. Jorden smittas då för mycket lång tid framåt. Levande potatisnematoder har hittats tjugo år efter infektionen. Det räcker med att jord eller skal från smittad potatis kommer ut på odlingsmark för att den skall bli infekterad.

För att skydda de grundutsädesodlande områdena i norra Sverige från allvarliga potatissjukdomar har lantbruksstyrelsen diskuterat införande av utsädesreservat av olika typer. Dessa diskussioner har dock inte lett till några resultat vilket är mycket olyckligt.

Hemställan

Mot. 1985/86

Jo223

Jag föreslår därför

att riksdagen begär att regeringen ger lantbruksstyrelsen i uppdrag att skyndsamt framlägga förslag till utsädesreservat för skyddandet av grundutsädesodlingen i norra Sverige.

Stockholm den 22 januari 1986

Hans Dau (m)